

Ruimte voor de Jeugd

Jaaroverzicht 2020

Voorwoord

We kijken terug op een bijzonder jaar, waarin alles anders liep dan verwacht en gepland. Toch hebben we vanuit Ruimte voor de Jeugd met vereende krachten aandacht kunnen vragen voor het belang van ruimte en tijd voor het spel van kinderen – juist tijdens de Coronapandemie. We hebben laten zien hoe we, ook onder moeilijke omstandigheden, kunnen blijven samenwerken aan onze missie.

Voor 2021 zien wij weer volop mogelijkheden om het belang van ruimte voor de jeugd voor het voetlicht te brengen. Aan het eind van dit jaaroverzicht staan onze plannen op een rij. Wij streven er naar dat meer mensen zich aansluiten bij Ruimte voor de Jeugd.

1. Over Ruimte voor de Jeugd

Ruimte voor de Jeugd zet zich in voor spel en speelruimte voor jeugd en jongeren.

Ruimte voor de Jeugd (RvdJ) is een interdisciplinair uitwisselingsplatform van deskundigen op het gebied van jeugd, (natuurlijk) spelen, speelgoed, gezondheid, welzijn, sport, verkeer, stedenbouw en jeugdbeleid. Wij wisselen informatie en kennis uit, inspireren elkaar, signaleren ontwikkelingen en ondersteunen initiatieven die het spelende kind dienen. Ruimte voor de Jeugd zet zich in voor kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar. Achterliggend kader vormen het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind en het General Comment 17 van het Kinderrechtencomité van de Verenigde Naties.

Deelname

Deelname aan RvdJ staat open voor iedereen met hart voor het spelende kind: experts, wetenschappers, beleidsmakers en mensen uit de praktijk. RvdJ kent partners en donateurs. Partners doen mee op basis van wederkerigheid en zijn bereid RvdJ samen te dragen, ook financieel. We trekken samen op om onze doelen te realiseren. Een overzicht van onze partners is te vinden op <https://ruimtevoordejeugd.nl/organisatie-partners/>. Donateurs dragen RvdJ een warm hart toe en geven een financiële bijdrage.

2. Platformbijeenkomsten

Enkele malen per jaar organiseren wij een bijeenkomst voor onze partners, donateurs en introducés. We bespreken een actueel thema en nemen daarnaast de tijd om uit te wisselen

en plannen te maken. Dit jaar lukt het slechts één keer om live af te spreken. Daarna maakte corona het onmogelijk om elkaar te ontmoeten en stapten we over op digitale communicatie.

- 14 februari in Eye, met een bezoek aan de betoverende tentoonstelling *Children's Games* van Francis Alÿs.
- 25 september: zoombijeenkomst
- 30 oktober: zoombijeenkomst

3. Speelfora

Twee maal per jaar organiseert RvdJ een Speelforum. Dé plek waar deskundigen uit de wereld van wetenschap, beleid en praktijk met elkaar in gesprek gaan over spel. Alle verslagen van onze Speelfora staan op <https://ruimtevoordejeugd.nl/speelforum/>

4 juni, Speelforum XIII: Spelen in Coronatijd (webinar)

Het is een vreemde tijd: beperking van de bewegingsvrijheid, thuis werken en leren, niet op bezoek, voorzichtig zijn en bij elkaar uit de buurt blijven. Maar ook ontstaat er tijd en ruimte voor creativiteit. Deze onbekende situatie vraagt om een nieuwe afstemming met elkaar. Ook voor kinderen en opvoeders. Gelukkig beschikken kinderen over veerkracht en is spelen een natuurlijke manier om zich te uiten. In spelend bewegen kunnen kinderen veel afreageren en in verbeeldend spel kunnen ze emoties verwerken door een eigen wereld te scheppen waarin zij de baas zijn.

In dit Speelforum-webinar onderzochten wij met elkaar hoe wij – ouders, leerkrachten en andere professionals - kinderen in deze onvoorspelbare tijd de ruimte geven voor hun spel.

Met medewerking van Dr. Pim J. van der Pol, orthopedagoog; Wilna van den Heuvel, speldeskundige, kunstenaar, docent en supervisor aan de postbachelor opleiding Spelagogiek en Social Work; Dr. Louise Berkhout, orthopedagoog, docent Hogeschool Leiden en Froukje Hajer, adviseur jeugdbeleid en kinderrechten rond Kind, Spel en Ruimte. Aan dit Speelforum deden ruim 80 mensen mee.

3 december, Speelforum IX: Samen spelen, actief meedoen in je eigen wijk (webinar)

Precies een jaar na de feestelijke lancering van het SamenSpeelAkkoord loste Ruimte voor de Jeugd haar SamenSpeelBelofte in: de organisatie van een Speelforum over Samen Spelen.

Wat is er voor nodig om kinderen met een handicap de kans te geven contact te leggen in hun eigen wijk, vrienden te maken en lekker mee te doen? Dat is namelijk niet vanzelfsprekend. 85% van de kinderen in het speciaal onderwijs heeft

geen vriendje in de eigen buurt of wijk. Bijna de helft van de kinderen met een handicap beweegt te weinig. Veel volwassenen met een handicap voelen zich – na een kindertijd met weinig sociale contacten - eenzaam. Door samen spelen op jonge leeftijd mogelijk te maken, hopen wij dit tijt te keren.

Met medewerking van Dr. Manon Bloemen, Hogeschool Utrecht; Rianne Janssens, P4Play en Kirsten Nøhr, Noorderlicht Consultancy; Ilse van der Put, adviseur samen spelen Zet en Froukje Hajer, voorzitter Platform Ruimte voor de Jeugd. Acquire zorgde voor een perfecte technische ondersteuning. Ruim honderd mensen namen deel aan dit Speelforum.

4. Landelijk docentennetwerk Spel

Ruimte voor de Jeugd is mede-initiatiefnemer van het Landelijk Docentennetwerk Spel. Dit netwerk zet zich ervoor in dat spelen een vast onderdeel wordt van het curriculum van opleidingen voor jeugdprofessionals. Door de hectiek van het afgelopen jaar hebben geen bijeenkomsten plaatsgevonden. Wel zijn er diverse bilaterale contacten geweest. Ook hebben we een brief geschreven naar de commissie die het nieuwe curriculum voor het onderwijs ontwikkelt, met het verzoek om in dit curriculum ruime aandacht te schenken aan het belang van spel.

5. SamenSpeelAkkoord

Ruimte voor de Jeugd is mede-initiatiefnemer van het SamenSpeelAkkoord. Inzet: samen spelen mogelijk maken voor alle kinderen, met en zonder handicap.

Tijdens het webinar van het SamenSpeelAkkoord op 25 juni jl. werd bekend dat al bijna twintig nieuwe SamenSpeelBeloften waren gedaan. Vanuit de achterban van RvdJ deden OBB-ingenieurs, Het Dijkmagazijn en Acquire Publishing een SamenSpeelBelofte. Alle beloften zijn te lezen op www.samenspeelakkoord.nl. Verschillende deelnemers van RvdJ werkten mee aan de bijeenkomst van het SamenSpeelNetwerk op 15 december.

6. Politieke lobby

Oproep positief jeugdbeleid

In juli stuurde RvdJ, samen met bijna twintig jeugdorganisaties, een brief naar de programmacommissies van alle politieke partijen in de Tweede Kamer. De jeugdorganisaties vragen de politieke partijen zich ervoor in te zetten dat het Rijk structureel gaat bijdragen aan positief jeugdbeleid.

Rapportage Kinderrechten

RvdJ schreef dit jaar mee aan de NGO-rapportage over de kinderrechten in Nederland. RvdJ verzorgt daarin de paragraaf over het recht op spelen. Dit rapport is een reactie op de vijfjaarlijkse staatsrapportage over de naleving van kinderrechten in Koninkrijk Nederland, die op 5 november door Nederland is ingediend bij de Verenigde Naties. De definitieve NGO-rapportage verschijnt in mei 2021.

7. Samenwerkingspartners

Acquire Publishing

RvdJ is kennispartner van uitgever Acquire. Wij adviseren de redactie van het blad BuitenSpelen en hebben in dit blad onze eigen rubriek.

RvdJ werkte mee aan de online Verbindingsdag spelen en bewegen, die Acquire op 30 juni organiseerde in samenwerking met Ruimte voor de Jeugd, Branchevereniging Spelen en Bewegen, Jantje Beton en NUSO, VNG. Het 'vetvolle programma', in de woorden van dagvoorzitter Chantale Verspaille, trok ruim 140 bezoekers.

<https://www.platformbuitenspelen.nl/p/terugblik-verbindingsdag--samen-spelen-en-bewegen>

Child Friendly Cities Nederland (CFC)

RvdJ is netwerkpartner van CFC. Dit netwerk heeft als doel het VN-verdrag inzake de Rechten van het Kind te implementeren in het lokale beleid. CFC wil bestuur, beleid en praktijk samenbrengen, om gezamenlijk positief jeugdbeleid te ontwikkelen, zodat kinderen en jongeren gezond kunnen opgroeien en hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen. Via CFC inspireren betrokkenen elkaar en wisselen zij ervaringen uit. Wat zijn de cruciale bouwstenen van een kindvriendelijke stad? <https://vng.nl/onderwerpenindex/jeugd/child-friendly-cities>

International Play Association

Ruimte voor de Jeugd is de Nederlandse branche van IPA. Uitwisseling tussen belangenbehartigers van het recht op spelen vindt in IPA-verband plaats tijdens Europese en wereldcongressen. De geplande wereldconferentie in Jaipur, India kon door de coronapandemie niet doorgaan en is vervangen door een serie webinars.

Kinderrechtencollectief

In 2020 is RvdJ partner van het Kinderrechtencollectief geworden. RvdJ coördineert de paragraaf over het recht op spel in de NGO-rapportage, met input van de participanten en is aanspreekpunt voor thema's die aansluiten bij onze missie. Participanten van RvdJ zijn vanaf dit jaar dus ook - getrapt - aangesloten bij het Kinderrechtencollectief.

8. Diversen

KindVak

RvdJ had een stand tijdens KindVak op 16, 17 en 18 januari. Het bracht ons veel nieuwe en hernieuwde contacten, met name in de kinderopvang.

9. Bestuur en organisatie

Bestuur

Het bestuur van Stichting RvdJ bestaat uit Froukje Hajer (voorzitter), Pauline van der Loo (secretaris) en Ilse van der Put (penningmeester). Het secretariaat wordt verzorgd door Marian Schouten (info@ruimtevoordejeugd.nl), Bart Schouten is onze webredacteur, Dirk Vermeulen werkt mee aan de financiële administratie.

Partners en donateurs

RvdJ had dit jaar 22 partners en 20 donateurs.

10. In voorbereiding voor 2021

Platformbijeenkomsten

Het eerste deel van het jaar zullen we met enige regelmaat digitale bijeenkomsten organiseren rond concrete thema's. Zodra de coronasituatie het toelaat, beleggen we weer een live bijeenkomst.

Speelfora

Wij gaan door met het organiseren van Speelfora. Het tiende Speelforum in het voorjaar gaat over de omgevingswet en zal noodgedwongen nog digitaal zijn. Het thema van het elfde Speelforum in het najaar is nog niet bekend. Wij hopen vurig dat dit Speelforum weer live kan plaatsvinden.

SamenSpeelBelofte

Uitvoering van het tweede deel van onze SamenSpeelBelofte: 'Betere ontsluiting van de kennis over (samen) spelen, met focus op het belang van spelen voor alle kinderen en speciale aandacht voor kinderen die extra kwetsbaar zijn, waaronder kinderen met een handicap.'

Lobby

Rond de Tweede Kamerverkiezingen in maart zullen wij ons, samen met jeugdorganisaties, tot de politiek wenden met een nieuw pleidooi voor positief jeugdbeleid.

We hernieuwen ons Tienpuntenplan en brengen dit onder de aandacht van de partijcommissies die de verkiezingsprogramma's voor de gemeenteraadsverkiezingen schrijven.

Meer slagkracht

Het belang van spelen vraagt om aanhoudende aandacht. Wij willen ons onafhankelijke geluid vaker en luider laten horen. Met het werven van meer partners en donateurs willen de zorgen voor een bredere basis en meer financiële armslag. Voor projecten gaan wij op zoek naar fondsen.

Bijlage: Partners van Ruimte voor de Jeugd in 2020

dr. Louise Berkhout, Hogeschool Leiden, docent Management & Bedrijf / onderzoeker, docent ontwikkelingspsychologie

Stichting De Droomvogel, Marlies Greve

Gemeente Tholen, Karin Bommelijn

Froukje Hajer, adviseur jeugdbeleid en kinderrechten rond Kind, Spel en Ruimte

Wilna van den Heuvel, Hogeschool Utrecht, programmaleider speltherapie en spelagogiek bij het centrum voor Social Work

Jantje Beton, Pauline van der Loo

Eelco Koppelaar, specialist in speelruimte

Netwerk Springzaad, Sigrun Lobst

OBB Ingenieursbureau, Johan en Elske Oost, Thijs Banninga

Jan Ooms, Studio voor advies en ontwerp Spelen

Dr. Pim van der Pol, orthopedagoog

ROC Midden Nederland, Karin Pieck

Martin van Rooijen, pedagoog, docent en onderzoeker naar risicovol spelen

Scouting Nederland, Fedde Boersma

Speeldernis, Ian Mostert

Speeltuinbende / het Gehandicapte Kind, Cerunne Bouts

Spereco Holland BV, Frans Everaerts

Staatsbosbeheer – speelbossen, Marleen Dings, medewerker Jeugd & Participatie

Stadswerk, Maarten Loeffen, directeur

Stichting/Bureau Speelruimte, Dirk Vermeulen

Jootje Vaas, speelruimteontwerp

VeiligheidNL, Hedy Goossens